

Behandelstudies naar depressies: meten we wat we willen weten?

Waarom dit onderzoek?

De klinische relevantie van behandelstudies voor depressie is discutabel aangezien het onzeker is of de gebruikte uitkomstmaten corresponderen met behandeldoelen uit de klinische praktijk. Ontwikkeling van een standaardset 'kern-uitkomstmaten' voor behandelstudies biedt een kans om klinisch relevante uitkomsten te includeren. Om dit te waarborgen is het actief betrekken van individuen met ervaringskennis - patiënten, mantelzorgers en hulpverleners - van groot belang. Chevance e.a. (2020) maken hierin een eerste stap door inventarisatie van klinisch relevante uitkomsten in een grootschalige internationale enquête.

Onderzoeksvraag

Welke uitkomsten van depressiebehandelingen zijn relevant voor patiënten, mantelzorgers en hulpverleners?

Hoe werd dit onderzocht?

Kwalitatief onderzoek waarbij een enquête werd uitgestuurd naar patiënten met een depressie in de voorgeschiedenis, mantelzorgers (o.a. familieleden en vrienden) en hulpverleners (o.a. psychiaters, psychologen, huisartsen en verpleegkundigen). Per doelgroep werden er drie tot vier open vragen gesteld over de verwachtingen t.a.v. depressiebehandelingen. Antwoorden werden door vier onafhankelijke onderzoekers gecoördineerd en gecategoriseerd.

Belangrijkste resultaten

De enquête werd ingevuld door 3003 deelnemers uit 52 landen, van hen waren 1912 patiënten (64%), 464 mantelzorgers (15%) en 627 hulpverleners (21%). Er werden 80 uitkomst domeinen gedefinieerd voor beoogde behandeldoelen, waarvan 64 domeinen gerelateerd waren aan symptoomvermindering en 16 domeinen aan verbetering van functioneren. De antwoorden van patiënten, mantelzorgers en professionals werden samengevat in veelvoorkomende quotes (appendix 3 van het originele artikel). Veelgenoemde thema's waren onder andere suïcidale ideaties (23%), verminderd verlangen om te leven (17%), mentale pijn (17%), angst (17%), verdriet (17%), fysieke en mentale vermoeidheid (15%), moeilijkheden bij het uitvoeren van dagelijkse taken (18%) en sociale isolatie (18%).

Hoe zal dit onderzoek ons vak veranderen?

Deze studie biedt ons depressie-uitkomsten die bewezen relevant zijn voor de klinische praktijk, waarbij een groot deel niet overeenkomt met de uitkomstmaten in huidige behandelstudies. Dit onderzoek is een eerste stap naar de selectie van een standaardset van kern-uitkomstmaten en daarbij passende depressiemeetinstrumenten. Het beoordelen van behandeffectiviteit moet gaan over het bereiken van klinisch relevante behandeldoelen gebaseerd op diverse ervaringskennis: zo kunnen we gaan meten wat we daadwerkelijk willen weten.

AUTEUR

Suzanne van Bronswijk

E-mail: suzanne.vanbronswijk@maastrichtuniversity.nl

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).

LITERATUUR

Chevance A, Ravaud P, Tomlinson A, Le Berre C, Teufer B, Touboul S, e.a. Identifying outcomes for depression that matter to patients, informal caregivers, and health-care professionals: qualitative content analysis of a large international online survey. *Lancet Psychiatry* 2020; 7: 692-702.